

3.1.

Píndoles formatives. Avaluació

»Píndola formativa 1. IDENTEA-2.

1. Fitxa tècnica
2. Descripció
3. Limitacions
4. Interpretació i ús de l'inventari
5. Estudi de casos

1. FITXA TÈCNICA

Autoria	José Luis Barrios Roda, Antonio M ^a . Ferrer Manchón, José Miguel Navarro Peña, Josefi-na Carneiro Moreno, Rosa Ana Clemente Estevan, Vicente Prieto Rubio.
Aplicació	Xiquets i xiquetes entre 2 anys i 6 anys i 11 mesos amb aptituds comunicatives allunyades de la competència característica per a la seua edat, o que manifesten qualsevol tipus de trastorn que afecte de forma principal la interacció social i la comunicació (com TEA o TCS).
Finalitat	■ Detectar la presència i severitat de signes característics de TEA i TCS. ■ Assessorar en l'escolarització de l'alumnat amb TEA a la Comunitat Valenciana.
Administració	Recomanable lliurar el qüestionari als informants (docents, pares/mares, o una persona que conega bé el cas avaluat) 48h abans de l'entrevista.
Puntuacions	Puntuacions directes sobre: total simptomatologia TEA, comunicació i interacció social (CIS), patrons restrictius i repetitius de comportament, interessos o activitats (P), conducta, llenguatge. Punts de tall establits sobre el total i les dimensions CIS i P per a: a) valorar sospites de presència de TEA, b) assessorar sobre la modalitat d'escolarització.
Definició dels ítems	Es defineixen tots els ítems del qüestionari. Per exemple: "32. Té atenció conjunta: mira l'objecte que assenyalam i no el dit de la mà" * Davant la indicació de l'adult "mira" assenyalant un objecte, el xiquet ha de mirar directament l'objecte anomenat/assenyalat, no el dit que assenyalava, ni la cara de l'adult que verbalitza la petició. ■ Valora que el xiquet/a interacciona amb l'adult en els jocs de "pren i dona'm" amb diferents objectes, de manera que mira l'objecte i l'adult participant amb alternança.

2. DESCRIPCIÓ

Qüestionari de 54 ítems que descriuen la manera de comunicar-se, relacionar-se i comportar-se dels xiquets i xiquetes, i que s'agrupen en els eixos següents:

1. Comunicació i Interacció Social (CIS).
2. Patrons de conducta repetitius i estereotipats (P).
3. Total de símptomes d'alumnat amb TEA (T).

El qüestionari valora un conjunt de manifestacions conductuals, moltes d'aquestes característiques del TEA i del TCS.

Els ítems avaluen aquelles conductes que per la seua presència, freqüència i intensitat, cal conèixer amb precisió per a dissenyar la millor atenció escolar d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu associades a aquestes condicions.



3. APLICACIONS

Finalitat d'IDENTEA-2:

1. Detectar de manera primerenca alumnat amb necessitats de suport lligades a presència de simptomatologia TEA o TCS.
2. Assessorar sobre l'adequació de la resposta oferida pel sistema escolar a les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat amb TEA o TCS.
3. Valorar la presència i severitat de simptomatologia característica d'alumnat amb TEA o TCS.
4. Contribuir en un primer pas a determinar signes que ajuden en el diagnòstic diferencial entre TEA i TCS.
5. Determinar la presència i severitat d'alteracions de la conducta concomitants al diagnòstic de TEA i TCS que tenen rellevància, entre altres, en el context escolar.
6. Orientar, sobretot en edats primerenques, en la detecció de dificultats en el desenvolupament del llenguatge freqüentment associades a la condició de TEA.
7. Amb finalitat de seguiment, permetre en termes longitudinals l'anàlisi de l'evolució de la presència i severitat de simptomatologia TEA i TCS.

4. LIMITACIONS

IDENTEA-2 **mai ha de ser l'únic instrument** per a una avaluació diagnòstica. Han d'utilitzar-se procediments estandarditzats, escales d'observació i tindre en consideració l'avaluació d'aspectes com la capacitat intel·lectual, la intel·ligència no verbal, la conducta adaptativa o el context sociofamiliar.

Tampoc pot ser l'única informació emprada per a la identificació de NEAE que determinen la modalitat d'escolarització adequada.

5. INTERPRETACIÓ I ÚS DE L'INVENTARI

La puntuació corresponent a cada dimensió s'obté sumant la puntuació dels ítems que la componen.

Una vegada calculades les puntuacions directes, i tenint en compte l'edat corresponent, s'emplena el "Registre síntesi 1: punts de tall per a sospites de TEA", que ajuda a determinar la presència de sospites o no de possible trastorn d'espectre autista. D'acord amb les taules, les puntuacions directes de cada dimensió (CIS i P) i del total es comparen amb el punt de tall. Les puntuacions directes que se situen en el punt de tall o per damunt, informen d'una possible presència de TEA que haurà de constatar-se amb les proves d'avaluació diagnòstica oportunes.

Per damunt del punt de tall, com més gran siga la distància a aquest, major és el grau de severitat dels dèficits que la persona avaluada té en aqueixa àrea, i si és en la suma de les dues, en relació amb la simp-tomatologia característica del trastorn d'espectre au-tista.

En el "Registre síntesi 2: punts de tall per a orientar modalitat d'escolarització", s'encerclarà en quin inter-val se situa la puntuació directa en cada una de les dimensions, cosa que ajudarà a una millor caracterit-zació de cada cas i contribuirà a prendre una decisió respecte a la modalitat d'escolarització que pot res-pondre millor a NEAE de cada cas.

El registre síntesi 2, ens presenta una persona que supera per poc el punt de tall tant en comunicació i interacció social (16/7) com en patrons repetitius i restringits (21/5). Conseqüentment, també ho fa per poc en el total (37/15). Amb això, s'estableix en principi una sospita de TEA. Tot i això, cal realitzar una avaluació diagnòstica específica, més encara en casos com aquests on la puntuació se situa pròxima al punt de tall.

Com podem observar, els punts de tall per a determinar la possible presència de TEA (registre síntesi 1) són més baixos que els punts de tall proposats per a decidir que l'alumnat necessita una atenció especialitzada més intensa (registre síntesi 2) d'aquella que poden oferir-li al seu centre els recursos ordinaris, els professionals de Pedagogia Terapèutica

(PT) i d'Audició i Llenguatge (AL). Amb això, es pretén donar resposta en el sentit que:

1. Cap cas susceptible de ser TEA es quede sense detectar, per això és tan alt l'índex de sensibilitat, la qual cosa fa situar els punts de tall de sospita de presència de TEA en valors baixos. Posteriorment, l'ús d'instruments d'avaluació diagnòstica servirà per a confirmar o no la sospita.
2. La majoria de l'alumnat assistisca al centre escolar que li correspon pel procés de matriculació ordinari, de manera que quan es propose un centre amb UE CiL, la possibilitat d'error siga mínima.

El registre síntesi 2 proposa com a resposta d'organització educativa més adequada per a respondre a les necessitats educatives d'aquest alumnat la seua escolarització en una aula regular amb els recursos de docents especialistes en Pedagogia Terapèutica (PT) i Audició i Llenguatge (AL) del centre.

Per al cas de BBC, el registre síntesi 2 proposa la modalitat d'escolarització d'UE CiL com la més adequada per a respondre a les necessitats de l'alumnat. Tenint en compte que els resultats de l'ADI-R i ADOS-2 el situen com a TEA Nivell 2, i la mesura de discapacitat intel·lectual amb l'Escala Leiter determina un CI de 25-40 (discapacitat intel·lectual entre moderada i greu), s'entén que la necessitat d'una intervenció intensiva fa convenient la proposta d'escolarització en unitat específica de Comunicació i Llenguatge.

Així doncs, IDENTEA-2 ens proposa l'escolarització en CEIP - UE CiL - CEE, en funció de la severitat en els símptomes, dels dèficits en les àrees CIS, P, TOTAL, C, L i CI; i de l'entorn educatiu que millor puga respondre a les seues necessitats educatives, considerant com a premissa donar una resposta tècnica ajustada a les necessitats de suport de cada cas, propiciant que l'emplaçament en el qual es trobe siga un entorn adequat en sensorialitat, afectivitat i exigència en l'adquisició dels aprenentatges que ajude a fomentar una vida tant autònoma com siga possible en la societat.

